نوی سبک نوی ادب

د

اروابناد استاد ګل پاچا «الفت»

Download from: Aghalibrary.com

فهرست

سرلیک | مخ

دخدای قانون 1
دکار فکر 1
زه خبرنه وم 2
دخیرخاوند 3
دیمرکراسی 3
عشق 4
عمل 5
دایمان ځای زړه دی او دی بې زړه دی 5
زموږباغ 6
بې تمیزي 7
دظالم فلسفه 7
دستور العمل 8
اصلی غل 9
دغلو منطق 9
دغلوډیوه 10
دحاکم اشتباه 10
څه لري او څه نه لري؟ 11
آمر اومامور 12
توره پرده 12
د ژوند نغمه 13
خوشحالی 13

Download from: Aghalibrary.com

بسم الله الرحمن الرحیم

دخدای قانون

مونږ د خپلو کورونو له څنګه په ډېره کښې ناست وو. له پاسه یولاروی راغی، د ونې ډډ ته یې ډډه ولګوله. ډوډی یې له ملا نه پرانیستله په مزه مزه یې له څه شي سره خوړله. مونږ ډېر وږي تږي وو، هغه ځان موړکړ او یخې اوبه یې وڅکلې مونږ روژه وو هغه بوزه وه، ځکه چې په مسافر باندې روژې نشته.
لاروی ویل: ماته د خوړلو اجازه شته تاسوته نشته.
ما ته خدای (ج) خواړه او اوبه رواکړیدی په تاسو یې اېسار کړیدی.
داد خدای قانون دی، ددی قانون په رمزاو معنی تاسی نه پوهېږئ.
د خدای کارونه بې حکمته نه دي.
تاسی ددغه عملی تعلیم په اصلی معنی ښه فکر وکړئ ! تاسې ولې وږي یاست او زه موړیم؟
زه په کار اومقصد پسې روان یم ناست نه یم زما په ژوند کښې درېدل نشته ځکه ما نه وږی کوي؟
تاسې ځای په ځای پراته یاست ستاسې حرکت لنډ دی ځکه یې وږي کړئ.
تاسې دخدای قانون منلی دی مګر پوه شوي پرې نه یاست. زه ددې دپاره راوګرزېدم چې تاسې پوه کړم او له لوږې نجات وموئ.
پاڅېږئ، راون شئ اولری ځای په نظرکښې ونیسئ لوره او تنده په توقف اوسکون کښې ده په حرکت کښې نشته.

دکار فکر

دکورمیرمن ناروغه وه، د دوا پیسې نه وې، غله خلاصه وه ماشومان وږي وو، په کور کښې څه نه و پاتې چې پیسې پرې نغدې شي.
د کورخاوند یوه ورځ په پور پسې وګرځیده، دوستانو، اشنا یانو خپلوانو هېڅ ورنکړه.
بله ورځ په ګدایي پسې ووت دسخیانو او غنیانو له کورونو نه نا امیده راغی.
دریمه ورځ ورته دکار فکر پیداشو کارته یې ملا وتړله په کارپسې روان شو،کاریې وکړ په دغه ورځ یې کورته دوا او ډوډی راوړه د کورمیرمن او ماشومان ډېر خوشحاله شوه.
چې رنځور جوړشي او وږي موړشي له دېنه لویه خوشحالي بله نشته.
که څوک خوشحالي غواړي په کار کښې دې ولټوي.
د رنځو رانو علاج په کارباندې کېږي.
چې وږي مړوي هغه کاردی.
چې سړی خوارشی اوخپلوان ترېنه لاس واخلي.
چې څوک پور ورنه کړي او اشنایان نا اشنا شي.

چې سخیان ورته ووايي خدای دې درکړي.
چې له هرچا او له هرې خوا نا امیده شي.
په دغه وخت کښې کارپه کاربېږي.
پلار خپل ځوی ته تریوه وخته ډوډۍ ورکوي بیا بې له ځانه بېلوي.
چې ځوی لوی شو بیا مور هم شیدی نه ورکوي.
مګردکار مهرباني او احسان په هروخت کښې وي.
دکاربرکت په هېچا کښې نشته.
هغه چې د خان مزدوري کوي خان څه نه ورکوي کاربې ورکوي.
نو راشه! دکارسړی شه!
دکارسړی او د سردار سړی ډېر فرق لري.

زه خبرنه وم

له خوبه راویښ شوم ډېر وږی وم.
تا زما له سر لاندې ډوډۍ ایښی و، ما نه لیده په دسترخان کښې پټه وه.
ما ستا دسترخان و نه لټاوه د خلقو درګاه ته ودرېدم.
زه خبر نه وم چې ډوډۍ زما له پښولاندې ده او ماپردۍ کورته لاس نیولی دی.
زه ډېر وروسته پوه شوم چې د ځمکې دسترخان له ډوډۍ ډک دی او زه ګدايي کوم.
که زه پوه وای ما به د ډوډۍ دپاره ځانته دومره باداران نه پیداکول.
زه ستا د درګاه د خاورو په قدر پوه نشوم، زه نه وم خبر چې په دې خاوروکښې هرڅه شته.
هو! تازمونږ دپاره ډېر څه پیداکړي دي مګرموږ نه یو پوه شوي.
لکه چې د ځمکې په مخ دتږو دپاره ډکې ویالې او ډک سیندونه بهېږي د وږو دپاره هم په هره پوله ډوډۍ ایښې ده.
هلئ! زرکوئ ! دغه وږي فقیران خبر کړئ چه د خدای دسترخان ولټوي.
ټو ل نعمتونه همدغلته دي.
له خلقو سره بې له کاره اوبې له زياره څه نشته.
تاسې د خدای په نامه له چانه څه مه غواړئ.
دخدای په نامه څه ورکړئ ځکه چه خدای تاسو ته هر څه درکړي دي که تاسې هرڅه ولټوئ په دغو خاوروکښې بې مومئ.
په لټولو هرڅه پیداکېږي.
که تاسې وزګار کښېننئ او هر څه له ځانه وغواړئ هرڅه شته، که ګدايي کوئ هېڅ نشته.

دخیرخاوند

هغه خپله غوا په پولو او لښتیوپووله.

دهقانان پوهېدل چه دی پردی کښت په غوا باندې نه خوري.

غوا به کله کله د خلقو کښت ته خو له اچوله مګر ده بې جلب نیوه.

دغه لړه زیان دقصد له مخې نه و ځکه چا څه نه ویل.

دغوا خاوند پوهېده چه په پولو او لښتیو باندې غوا ښه مړېږي.

که غوا خوشې وي او پردۍ شوتله خوري یا ټنډېږي یا لنډۍ اوبوچۍ کورته راځی.

دده غوا کټاره نه وه، ډېرې ښې شود ې بې کولې هرچابه ویل چه ډېر ه ښه غوا ده.

دغوا شودې او شړومبې هغه یواځې نه خوړلې دمېلمنو د مسافرو د همسایه ګانو برخه هم په کښې وه.

خلقو ویل: دا سړی ډېرښه سړی دی داکور د خیراو برکت کوردی.

هو! څوک چې خپل نفس دغسې وساتي او جلب بې خوشې نه کړي هغه دخیراو برکت خاوند دی.

د هغه ضرر چاته نه رسیږي خیر بې رسیږي.

د هغه غوا هم وړی نه پاته کیږي او شودې بې ډېرې وي.

دیمر کراسی

په شفتالو کښې زړی دی په زړي کښې دشفتالو ونه ده، دغنمو په وړوکښې دانې شته په دانوکښې همدغسې وړي شته.
په چرګه کښې هګۍ ده په هګۍ کښې جرګه.
دغه یوه دانه پندانه چې ګورې تېل اوپلته دواړه لري او په حقیقت کښې بله ډیوه ده مګر ستا سترګې پټې دي دغه رڼا نه ویني.
ته نه بې خبر چې په یوه دانه اوپه یوه څاځکی کښې عالمونه پراته دي.
ته پخپله هم دغنم په دانه کښې ویده وې بیادې په یوه څاځکی او بوکښې لامبو وهله نن ځانته لوی سړی وابې اوپه لویه بیړۍ کښې ناست په لویو سیندونوکښې حرکت کوې.
څه شی چې ته وړوکی ګڼې هغه هم لوی دی.
یا هغه چې تاته لوی ښکاري هغه هم لوی ندی.
ته ونه لویه ګڼې هغه په یوه زړي کښې ده.

تاته زړی ورو کی معلومېږي په هغه کښې غټه ونه ځای شویده د غه غټه هندوانه چې ګورې کا ل ته نشي پاتې کیدای اوعمرېې ډېر لږدی.
دغه دهندوانې کوچنی زړی تاته هر کا ل تازه هندوانې درکوي.
دزړي قیمت له هندوانې نه لږ نه دی.
هندوانه په زړي کښې ساتلی ده که زړی ورک شو هندوانه ورکېږي.
که میندی اوپلرونه خپل واړه ماشومان ساتي واړه اوکوچني هم قام اوټبر ساتي.
نو راشه! هېڅ شی ورو کی. اوکوچنی مه ګڼه ځکه چې دلته غټ اوکوچنی لوی او ورو کی نشته ټو ل برابر دي یواځې خدای لوی دی اوبس.
دنن ورځې دیموکراسي له همدغسې ژوري کتنې څخه پیداشوه او د ډېر دقت نتیجه ده.

عشق

ته له ډېرقوت او ډېرو لښکروسره په دغه ښار راغلې.
ددې ښار له خلقو سره دې ډېر جنګونه وکړه.
له دی خوا له هغی خوا ډېر خلق ووژ ل شوه، ډېرې وینې توبې شوې، ډېرې ککرې له پښو لاندې شوې.
ستا مخه چاونشوه نیولی.
تاد ډېرو مړو په سرونو پښې کېښودې او په ډېرقوت له خپلو لښکرو سره دلوی فاتح په شان ښارته راننوتلی.
ته ډېر په قاروې تاغوښتل چې ښار لوټ کړې او قتل عام جوړ کړې.
مګر داکار تا ونشو کړای.
ستا مخې ته دښار یوه ښکلې پېغله راغله ستا زړه یې ویووړ.
تا خپل زړه دهغې له پنجو خلاص نکړای شو او له خپل ټو ل قوت سره یوې پېغلې ته تسلیم شوې.
تا په ځان باندې د یو فاتح ګمان کاوه مګر فاتح بل څوک و.
ته نه وې خبر چې دننه په ښارکښې بل راز قوت موجود دی.
تا په ډېر زور اوقوت ځان اسیرکړ او د خپل اسارت لپاره دې ډېرې قربانۍ ورکړې.
که له تاسره دغه قوت نه وای اوشکست دې خوړلی وای نه اسیر کیدې، دعشق مقام ته رسیدل څه اسانه کار نه دی.
ته اوس دا ښار نشې لوټولی دا خلق نشې وژلی ځکه چه عشق اومحبت اجازه نه درکوي.
ته باید ددوئ خدمت وکړې او ددوئ خدمتګار شې.
هو! عشق له پادشاهانو نه خدمتګاران جوړولی شي.
دلته سکندر بل راز کېږي او دجهانګیرۍ حرص نه پاته کېږي.
سنګر څوک نشي ماتولی دلته زور او قوت ماتېږي.

عمل

هغه خپله امسا ټکو له اوبازارته راغی.

په سترګو بې څه نه لیدل خوپه نامه بې هرڅه پېژندل.

له ده نه خپلو ماشومانو وڅکې غوښتې وې.

دی په وڅکو پسی راغلی و.

دغسې ډېر ړانده بازارته راځي او څه اخلی.

دکانداران دهغوئ په سترګو کښې خاورې اچوي او ردي مالونه ورکوي.

ده ته بې هم له خاورو نه ډکې وڅکې ورکړې او هر څه په کښې ګډو.

هغه روان و او ځولی بې له لاسه خوشې شوه.

د هغه ارزو له خاورو سره برابره شوه.

هغه دزمکې په سرلاس وګرزاوه او هر څه بې ټو ل کړه.

هغه نه پوهیده چه خپل کورته څه شی وړي؟

ده غوندې ډېر ړانده دلته راځي اوله ځانه سره څه وړي چې د وړلو نه دی.

هو! د ړندو عمل همدغسې وي.

دایمان ځای زړه دی او دی بې زړه دی

چې وړوکی و له شیټکو اوپېریانو ډارېده.
چې لږ غوندې غټ شو د ملاصاحب له ډاره په سبق نه پوهېده په کورکښې د ادې ډارو د باندې د دادا.
اوس چه لوی دی دماسلانو ډار، دخان ډار، د ملک ډار، د حاکم ډار بې په زړه کښې ټینګ ځای نیولی دی.
په چول اوبیدیا کښې له غلو ډارېږي، په کوروکلی کښې له غلیمانو په ښار کښې له پولیسانو، دایمان ځای زړه دی او دی ډېر بې زړه دی.
د شپې په خوب کښې هم ډارېږي او خپکی بې نیسي.
لویه خدایه! په کوم زړه کښې چې دومره ډېرې وېرې وي، ستا وېره ډېره نه ځائېږي ستا خوف ته ډېر لږ ځای پاته کېږي.
که ستا ډار او د ظالمانو ډارپه یو زړه کښې یوشان موجودوي له دېنه لویه ګناه بله نشته.

کشکې دوئ یوازې له تا ډار یدلی اوستا د دښمنانو ډارېې په زړه کښې نه وای.
دخلقو ډار ستا وېره په زړونوکښې کموي او ایمان ته زیان رسوي.
ستا ضعیفه بنده ګان یوازې له تانه نه وېرېږي له نورو نه هم وېرېږي. دوئ اوس دزورورو له ډاره حق نشي ویلی او ته دحق طرفدار یې.
ته په دروغو خپه کېږې دوئ له ډاره رښتیا نشي ویلی.
ستا ظلم نه دی خوښ دوئ له وېرې دظالمانو خدمتونه اوصفتونه کوي.
هغه مسلمان چېرته دی چه یوازې له تا ډارېږی او بس.
ستا بنده باید د ډار بنده نه وي، دنمرود له اوره یې سترګه ونه سوزي، دفرعون په مقابل کښې مغلوب نشي، له مرګه ونه وېرېږي.

زموږ باغ

ددې باغ ونې ټولې زړې دي، ډډونه او ښاخونه یې وچ دي، په میوو کښې زښت ډېر فرق راغلی دی میوو لاخه چې سیوری هم نیم نه دی پاته، تازګي نشته، خیابانونه اوچمونه خراب دي، باغ ټول اغزو اوناکاره بوټو نیولی دی.
دګلانو یونیم بوټی که وي هغه دربو اوکبلو لاندې کړیدی دلته اوس طوطیان اوبلبلی نه راځي.پدی چمن کښې اوس ځاروی ځري، دونو پاڼې په پسرلي کښې زېړې ښکاري.
داونې ټولې دوهلو دي.
ددې زړو ونو نیلو اوریښو ټوله ځمکه نیولې ده. د ځمکې قوت یې ډېرکم کړیدی مګر ځانګو اوښاخونو ته یې فایده ډېره لږه رسېږي داونې اوس بې ثمره او بې حاصله دي.
دباغ خاوند باید ټولې له بیخه وباسي. په ځای یې نوي نیالګي کېږدي. موږ باید ډېر انتظار وکاږو چه دلته بیا سیوری اومیوه پیداشي او پدې باغ وبڼ کښې بیاتازګې ووینو.
که مالیار کا ل په کا ل چینجنې زړې ونې اېستلې اونوي نیالګي یې په ځای اېښودلی باغ به اوس هم هماغسې سمسورو.
دباغ عمر او د ونو عمربه یوشان نه و.
ونې به ورکېدې باغ به نه ورکېده.
اجتماعي ژوند به له فردي او شخصي ژوند نه نه قربانېده.
څوک چې زړې ونې په باغ کښې ساتي باغ به یې همدغسې وي.

بې تميزي

ډېرښه آس و، خو د بې تميزو په لاس کښې وو.

څوک يې په قدر پوه نشوه باوغان پرې موږه کېښوده.

ديابو کارېې ترې واخيست.

هغه خبرنه و، چه دغسې آس دپادشاهانو په کمند کښې هم نشته اوقيمت يې ډېر زيات دی.

چېرته چې علم او فراست نه وي خلق د آس او يابو فرق نشي کولی هلته عربي اسونه له موږولاندی زخميان شی او دخرو په غاړه دزرو کټوری وي.

په دغسې وخت کښې چې عمومي شعور ړوند وي اوځه نه وينی حافظ دخلقو دبې تميزۍ اعلان کوی:

اسپ تازی شده مجروح بزير پالان
طوق زرين همه درگردن خرمی بينم

دظالم فلسفه

يوسړی دغليمانو په خوله شل کاله بندي شو.
هرچا به ويل حاکم ناروا وکړه، دومره ظلم هېڅوک نه کوي. دلته عدالت نشته، قانون ته څوک نه گوري، په بډو او رشوتونو هر څه کېږي مونږ له دې حاکم سره نور گذران نشوکولی.
بندی چې له زندان نه راووت د هنر اوکما ل نوم ې په وطن کښې خپورشو او ډېر دکارسړی وخوت.
حاکم ويل: زه پوهېدم چې دی بې گناه دی، مګر که مادی نه وای بندي کړی، غليمانو واژه يا به ده څوک وژلی و، ده بې زندانه ژوند نشوکولی دده حيات په خطرکښې و، دده دغه هنراو کما ل دزندان برکت دی که دی پوه شي، ماله ده سره ډېرلوی احسان کړی دی. انسان پخپل خيروشر نه پوهېږي ډېرځله په ښو باندې دبدو گمان کوي.
که دی پوه شي بند يتو ب دده دپاره خير و، ما دده خير په زندان کښې ليده.
ډېرکارونه دي چې په ظاهر ه بد معلومېږي په حقيقت کښې ښه وی، د خلقو په نظرکښې ظلم وي چې فلسفه يې ولټوې رحم او د لسوزی وي.

ناپوهه خلق خیر خواهان نه پېژني، په احسان نه پوهېږي، دوستي ورته دښمني ښکاري، په مدرسه باندی دزندان ګمان کوی.
موږ ددوئ په خوشحالی پسې نه ګرزو، ددوئ په خیر پسې ګرزو.
دوئ په خپل خیرنه پو هېږي او خپل خیرنشي سنجولی .

دستور العمل

خاص مجلس و، ټول غلي ناست وو، یوهم خبرنه و چې څه به وایي؟ دومره پوهېدل چې مطلب ډېر مهم دی.
پس له څه قدر سکوت نه، هغه وویل: غېرله سرو او سپینو ډېرقیمت بها څه شته چې جواهر او الماس هغومره قیمت نه لری حکومت باید هغه ډېر ټینګ وساتي.
که هغه و، هرڅه شته، که هغه نه و هېڅ نشته، د حکومت اساس اوبنیاد هماغه دی، بې له هغه حکومت نشی قایمېدلی.
دخزانو سانته هغومره ضرورنه ده، د هغه شی ساتل فرض دی.
دسیاست په دنیاکښې هېڅ شی هغومره قیمت نه لری.
په دې خبره ټو ل په فکر کښې شوه.
چا ګمان کاوه چې مراد عدالت دی حکومت باید دغه شی ډېر ټینګ وساتی اوله الماسو نه بې بهتر وګڼي.
د ځینو داخیا ل و، چې دمملکت استقلال له هرڅه نه زیات قیمت لری، یوسیاستمداربايد د همدغه شي دساتلو ډېر ټینګه توصیه وکړی.
څه نورو تصور کاوه چې مقصد دملت خوشحالی ده.
دیوه دیموکرات حکومت اساس همدغه دی جواهراو الماس دومره قیمت نه لري.
پس له یو څه وقفې هغه خپل مطلب ښکاره کړ.
هغه پو هېده چې زما په خبرو پوهېدل څه اسانه کارنه دی.
هغه وویل: دحکومت ډار باید ډېر ټینګ وساتل شي او حاکما ن له ډېر تشدد نه کارواخلی، د حکومت ډار که دخلقو په سترګو کښې و خزانو ته څوک کاږه نشي کتلی له ګدامو نونه مږک هم غله نشي وړلی، سره او سپین که په ډاګ پراته وي څوک ورته نه ګوری. که دا وېره د خلقو په زړه کښې وه ظلم ته به عدالت وایي بې رحمي به رحم ګڼي.که ډار نه و او خلک سپین سترګی شو نو بیا ګذاره ډېر مشکله ده.
تاسې کوښښ وکړئ چې دغه ډار د خلقو په زړونو اوسترګو کښې وساتئ او دا قیمت بها څیز ضایع نشي، ددی شي په قیمت باندې ښه پوه شئ!
دا هغه شی دی چې په وینو تویېلو په کورونو ورانولو په مالونو لوټولو لاس ته راغلی دی. تاسی بې په آسانه مه ورکوئ!

اصلي غل

ستا خوښه چه غل ورته واېې که دغلو مل؟ زه يې غل بولم.
ددې غله لاس قاضی یا مفتی نشي پرېکولی.
دده له لاسه هرڅه کېږي او ډېرقوت ورسره دی.
حاکمان ده ته څه نشي ویلی.
دپولیسانو زور په ده نه رسېږی.
ددې غله احترام قوماندان هم کوی.
داغل ډېر زورور غل دی.
دده مخه څوک دورځی هم نشي نیولی.
دی دسر کارپه ما ل کښې هم برخه لري، او په خزانه کښې شریک دی.
په ده باندی هېڅوک دعوه نشي کولی.
ده ته یواځی زه غل ویلی شم اوبس.
دا هغه غل دی چه له سترګونه رانجه نه پټوي سترګې پټوي.
غله پیسې پټوي.
دی غله پټوي، خیانتونه پټوي، ظلمونه پټوي.
اصلي غل همدغه دی.
ترڅو دی ورک نشي غله نه ورکېږي.

دغلو منطق

له ورځې نه شپه ښه ده او له رڼا نه تورتم.
شپه دراحت دپاره ده، ورځ د زخمت دپاره.
دعیش او عشرت وخت شپه ده.
سازونه سرودونه په شپه کښې وي.
وصالونه په شپه کښې صورت نیسي.
ساقی اوشاهد دشپې ښه ښکاره کېږی.
د بزم محفلونه د شپې وی.
دحیات اوبه په تورتم کښې دی.
په تیاره کښې دستر او پرده پوشۍ راز پټ دی.
تاسې دتورتم په قدرنه پوهېږئ.
شپې لکه د خوبانو زلفې چې هرڅومره اوږدې وي هغو مره ښې وي.
په سپینو مخونو باندې باید توري زلفې خورې وي.

ښکلي او ښایسته میرمنې په تورو پردو کښې پټې ښې دي.
مور او دوئ دپردې ترشاپه تیاره کښې هر څه کولی شو.
که زمور له عملونو پرده لرې شوه او هر چاپه رڼاکښې ولیدو مونږ ته به په نفرت وګوري.
زمور دپاره شپه ډېره ښه ده.
تاسې کوښښ وکړئ چې دورځې هم تورتم او تیاره وي.
د وهم او خوف تیاره د ورځو رڼا کموي.
له ظلم سره ظلمت اوتورتم تړلی دی.
د ورو خلقو په سترګو باندې توره شپه وي.
دناپوهۍ تیاره له شپې نه کمه نه ده.
باید تل ترتله تیاره وي ځکه چې د حیات اوبه په تورتم کښې دی.

دغلو ډیوه

سپوږمۍ ورکه شوه، شپه ډېره تیاره وه،غله په تورتم کښې راغله په کاله ننوتل.

دوئ خبرنه و چې ښه ښه مالونه چېرته ایښي دي، ځکه یې ډیوه ولګوله او ما ل یې لټاوه.

دکوروکلي خلقو چې رڼا ولیده راپا څېدل دغلو مخه یې ونیوله اوغله یې وپېژندل.

یوه وویل: له تورتم نه دغلو ډیوه هم ښه ده.

مور غله په رڼا کښې ولیدل او راویښ شو.

هو! مور غلو راویښ کړو.

زمور په کورکښې غلو ډیوه ولګوله.

دحاکم اشتباه

دومره ظلم او ستم، دومره تغافل او بې پروایي، دومره کبر او غرور.
داسې سخت زړه؟
بې رحمي او بې غوري انتها ته ورسیده.
دزړونو له ازاره هېڅ نه وېرېږي.
زما په ژړا یې زړه نرم نشو.

زما فریادونه نه اوري.
زما عذرونه او زاری تاثیر نه لري.
زه په ډېرامید ورشم. زما په زړه کښې ډېرې خبرې وي.
زه وایم خپل ټو ل عرضونه به وکړم.
هغه لکه برېښنا د سترګو په رپ کښې له سترګو پنا شي.
له ډېرې استغنا راته ګوري هم نه.
عاشق دمعشوقې له لاسه دغه راز شکایتونه کول.
حاکم اشتباه وکړه، هغه بې سیاستاً بندي کړاو په سیاسی بندیانو کښې حساب شو.
آه دوطن مینان په دغسې خبرو زندان ته ځي.

څه لري او څه نه لري؟

زمکې لري، ژرندې لري، قلاګانې لري.
راډیو نه لري، موټر نه لري چوکۍ نه لري.
سرلري، سترګې لري، زړه لري غوږونه لري.
ذوق نه لري، فکرنه لري شعور نه لري احساس نه لري.
ټغرونه لري، توشکونه لري، رخت خوابونه لري.
جارونه لري، ځنډل نه لري، مینځل نه لري.
ګوخانې لري، طبیلې لري، تحویلخانې لري.
حمام نه لري تشنات نلري، صابون نه لري.
جوار لري، غنم لري، وریجې لري، پیسې لري.
خیرات نلري، زکوه نلري، صحت نلري، راحت نلري.
حرص لري، غم لري، سودا لري، ظلم لري، ناروا لري.
قناعت نلري، صبر نلري، فضلیت نلري، رحم نلري.
جهل لري، بخل لري، حسد لري، رقبیان لري، دښمنان لري.
علم نلري، اخلاق نلري، سواد نلري.
زامن لري، نمسي لري، لونې لري، وروڼه لري.
مکتب نلري، معلم نلري، ملا نه لري، میرزانلري.
کبرلري، غرور لري، بدبیني لري بدګماني لري.
انصاف نلري، ضمیر نلري، وجدان نلري.
څوک؟
زموږ خان او زموږ ملک .

آمر اومامور

زه به په تريو وچولی خبرې کوم.
ته به لکه مجرم کوږ اورمېږ ولاړ يې بلې صاحب به وايې.
زه به په هرکار کښې کارلرم.
ته به زما په کار کښې دفکرکولو حق هم نه لري.
زه به هېڅ نه کوم، ته به زما په امر هر څه کوې.
خدمت به ته کوې نام نيکی به زما وي.
کاربه زه ورانوم ملامت به ته يې.
څومره چې له مرګه وېرېږې له مانه به هم ډارېږې.
په هره اندازه چې له ژوند سره علاقه لري له ماسره به يې هم لري.
يوازی محبت مې نه دی په کار زماله خوفه بايد زړونه ورپېږي.
زما په حضور کښې بې له عجز و نيازه هېڅ خدمت نه قبلېږي.
که د عاجزۍ او دغلامۍ خوی درسره و هر راز خيانتو نه دې معافېږي.
پام کوه! چې پخپل خدمت اولياقت مغرور نشې.
هرکله چې راځې که هر څومره مهم کارونه دې کړی و لکه ګنهګار سر ټيټی راځه!
خپل خدمتونه مه يادوه!
په قانون استناد مه کوه!
ماته ځان وسپاره زما په خوشحالۍ کښې هر څه ولټوه ستا ترقي زما په اطاعت پورې تړلې ده.
ستاترفيع په همدغسې تواضع کښې پټه ده، ته خپل ځان او خپل حد وپېژنه.
ته ښه فکر وکړه چې ځه څوک يم او ته څوک يې!

توره پرده

سپوږمۍ چې په تورو وريځو کښې پټه شي په جهان باندې توره پرده غوړېږي او هرڅه په تورتم کښې ورک وي.

په دغسې توره تياره کښې دانسان بينايي کارنه کوي، ړانده او دنظر خاوندان يو راز وي، ښه مخونه او بد مخونه فرق نه لري دسپين او تورتميز نشي کيدای خپل او پردی نه پېژندل کېږي.

د حقيقت او جما ل رڼا له سپوږمۍ نه کمه نه ده.

ددې سپوږمۍ پټوالی په سترګو لا څه چې په زړونو هم تياره راولي که داتياره ورکه نشي او دغه رڼا له تورې پردې لاندې وي، د ذوق اونظر د خاوندانو شپه نه سبا کېږي.

دشعر او ادب دنيا نه جوړېږي.

فکر شعور او احساس نه وینبېږي.

دکار او حرکت اراده نه پیداکېږي.

د ژوند نغمه

ټول غلي دي، هېڅوک څه نه وايي، دژوند نغمه غلې ده په دغسې خاموشۍ کښې ذوقونه مري، فکرونه محوه کېږي، نشاط او فرحت لکه وحشي مرغه له انسانانو نه تښتي.
زه غواړم ددغه سکوت طلسم مات کړم او خپله سرینده وغږوم داسرینده مادعشق له هیواد او دبلبلو له کوره راوړېده.
زما دسرینديې اواز ډېر خوږدی.
راشئ! کښېنئ! زما نغمې واورئ!
زه نه غواړم چې ارزوګانې مړې او زوړنه ساړه وي.
زه د احساساتو او جذباتو دویښولو لپاره راغلم.
دغه ده ما خپله سرینده راو اخیستله خپلې نغمې شروع کوم.
دا څه وشوه؟ له دی سرینديې نه خو هېڅ اواز نه پورته کېږي.
سرینده خو نه ده ماته، تارونه يې ټو ل په ځای دي.
داولې نه غږېږي له دېنه لویه ضایعه بله نشته.
پوه شوم وپوهېدم داسرینده دبلبلو دکور ده او بې دګلونو له خوابل چېرته نه غږېږي.
داسرینده له عشق سره تعلق او ارتبا ط لري. تارونه يې هم په هماغه مقام پورې تړلي دي.
زه باید ګلزار ته ننووزم او دګلونو په حرم کښې دخپلې سرینديې آواز واورم.
زه باید دنرګس سترګې، دغوټۍ خندا، دچنډړو لښتې، دسنبلو پرېشانه زلفې وګورم او د حسن په ګلزار کښې خپله سرینده وغږوم. بې له دېنه دغه خاموشي نه ورکېږي او خوشحالی نه پیداکېږي.
دا توري وریځې باید دلمر او سپوږمۍ له مخې لرې شي.
دبلبلانو پنجری اوقفسونه باید مات شي.
د باغ تړلی ور باید ببرته شي چې خوشحالۍ راشي او ذوق وشعور سترګې وغړوي.

خوشحالی

ستا دشجاعت اوشهامت ترانه ډېره خوږه ده.

داترانه ډېر مشهور شاعر جوړه کړه، سازندګانو ورته ډېرښه اهنګ پیداکړ اوس يې د وطن جونه او پېغلې په ډېر شوق وایي او ته يې په اورېدو ډېر خوشحاله يې.

ټول خلق تاته په ډېر قدر او احترام ګوري دا چه هلته يوځای بل ځای ستا دتورې او سر بازۍ صفتونه دي او ته له ډېرې خوشحالۍ په جامو کښې نه ځائيږي.

په هغه ورځ چې ته د جنګ او جګړې له ميدانه بريالی راغلې ستاپه افتخار جشن ونيول شو په تا باندی له هرې خوا ګلونه شيندل کېده ستا په غاړه کښې خلقو د ګلو هارونه اچول ټولې سترګې تاته متوجه وې او په تا باندې خوشحالي ورېدله. دا خوشحالۍ تاله هغه ځايه راوړه چې هلته دګوليو او بمونو باران وريده او ژوند ډېر په خطرکښې و، ته به هر ساعت له مرګ سره مخامخ کېدې اوډېر لوی غم درسره و.

هو! دمشرانو خوشحالۍ په همدغسې مشکلاتو او خطراتو او غمونو کښې پټه وي او کو چنيان خوشې په خوشې خوشحاله وي.

«پای»

نوی سبک نوی ادب

www.ulfat de